

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-878

2.9.2025

JBF Forsikring Gjensidig

Lystbåt/fiskebåt

Synkeskade – nedbør?

Sikredes fritidsbåt sank mens den lå fortøyd. Ifølge takstrappen var synkingen forårsaket av at båten lå lavt i vannet grunnet nedbør. Foretaket avviste erstatningsansvar med henvisning til vilkårenes unntak for skader som skyldtes nedbør. Sikrede bestred dette og anførte at synkingen utelukkende skyldtes mangelfull vinterkonservering og utilstrekkelig tetting. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at formuleringen «skyldes eller er en følge av ... nedbør», innebar at såfremt nedbør var en nødvendig betingelse for skaden, var skaden unntatt, selv om andre årsaker – f.eks. manglende sikring – hadde bidratt til synkingen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter synkeskader på fritidsbåt.

Sikredes båt var forsikret med bl.a. følgende vilkår:

4.4 KASKO

4.4.1 Skade som dekkes

I tillegg til skader som er dekket under ansvar og delkasko dekker forsikringen plutselig skade som er en følge av:

- ...
- Kantring, synking og vannfylling
- ...

4.4.2 Skade som ikke dekkes

Forsikringen dekker ikke:

- skade som skyldes eller er en følge av frost og is sprengning, nedbør eller berøring med is. Allikevel erstattes skade forårsaket av berøring med is når båten er i opplag i boblehavn tilhørende båtforening eller marina

Sikrede meldte 2.3.24 til foretaket at båten hans sank i fortøyningen samme dag.

Foretaket mottok 13.3.24 følgende tilbakemelding fra takstmann:

Da har jeg besiktiget denne båten som ligger hevet på sin båtplass i ... samt vært i dialog med dem som har berget båten for å avklare årsak.

Fakta om synkingen: Forsikringstaker har trolig ved konserveringen frakoplet en slange i motorrommet på sjøvannssiden for å kjøre inn frostvæske, deretter har slangen ligget frakoplet på en høyde så vidt høyere enn vannstand på utsiden av skroget uten sikring/plugget. Ved at skroget tynges som en kombinasjon av snø på opplagspresenning og div vann som trenger inn så tynges skroget så mye på et tidspunkt at vannet renner inn denne frakoblede slangen som ikke er plugget eller sikret på noen som helst måte.

Ergo er det 2 faktorer som er årsak, det ene er at denne slangen er frakoplet og ikke sikret tilstrekkelig og det andre er at det ikke har vært utført tilstrekkelig tilsyn for å hindre at båten tynges av nevnte faktorer

Sikrede forklarte samme dag at han var på jobbreise, men hadde avtalt tilsyn av båten via en bekjent. Han ble i slutten av februar varslet om snø på båten og forsikret om at dette ville bli fjernet. Han ble likevel 2.3.24 informert av båtforeningen om at båten hadde sunket. Sikrede mente takstmannens vurdering bygget på uriktige faktiske forhold og uttalte i e-posten:

Som takstmannen opplyser ble slange for kjøling frakoblet for å få kjørt frostvæske inn i motoren. Slangen ble imidlertid bundet opp i den høyden slangens lengde tillot, OG slangen ble naturlig nok plugget med en treplugg og sikret med gaffateip. Dette har også blitt gjort ved tidligere motorkonserveringer. Jeg har derfor vært av den oppfatning at dette har vært tilfredsstillende sikring mot at vann skulle komme inn i motorrommet.

At dette ikke har vært tilfredsstillende sikring denne vinteren, er derfor vanskelig å forstå, men slik det presenteres av takstmannen er nok det at denne sikringen av en eller annen årsak har sviktet, og at snø/is og dårlig vær har medført at båten har blitt tyngt ned, vært årsak til havariet.

Foretaket avsto kravet 15.5.24 med henvisning til at forsikringen ikke dekket skader som skyldtes nedbør.

Sikrede klaget 30.5.24 til foretakets klageorgan. Han opplyste å ha vært på jobbreise fra 20.1.24 til 20.4.24, og at sykdom forhindret ham fra å inspisere båten før 28.5.24. Ved inspeksjonen fant han trepluggen, fortsatt teipet med gaffateip, i båtens bunn. Ifølge sikrede viste dette at avslaget bygget på uriktige faktiske forutsetninger.

Foretakets klageorgan opprettholdt avslaget 19.6.24, med i all hovedsak samme begrunnelse som tidligere. Fra avslaget hitsettes:

Du har poengtert at slangen var plugget med trekork og sikret med gaffateip. Takstmann og dykkere kan se at slangen er festet med en strikk, men det finnes ingen tegn til at den er 'korket' og sikret med gaffateip. Ved at båten får mer tyngde som følge av nedbør som regn og snø vil denne slangen komme under vannlinjen og vann vil komme inn i båten

Saken ble bragt inn for Finansklagenemnda 29.11.24.

Sikrede krever dekning for skade på båten og anfører at skaden er omfattet av kaskoforsikringen. Det er ikke grunnlag for å hevde at synkingen skyldes eller er en følge av nedbør. Det er utelukkende den uheldige vinterkonserveringen/tettingen som er årsaken til synkingen. Dersom trepluggen ikke hadde falt ut av slangen, ville ikke båten tatt inn vann. Foretakets avslag bygger på uriktig faktisk årsak, og vilkår 4.4.2 fra forsikringsavtalen kommer ikke til anvendelse.

Foretaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av kaskoforsikringen. Forsikringsvilkårene unntar i pkt. 4.2.2 skader som oppstår som følge av nedbør. Takstmannen har avdekket en klar sammenheng mellom synkingen og det faktum at båten lå lavere i vannet som følge av nedbør. Det er fast praksis i Finansklagenemnda som støtter anvendelsen av dette unntaket, også der hvor nedbør er indirekte årsak/medvirkende årsak til synking.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for å dekke synkeskade på båt.

Sikredes forsikring dekker skade som følge av «synking», men har i pkt. 4.2.2 unntak for «skade som skyldes eller er en følge av frost og is sprengning, nedbør eller berøring med is».

Formuleringen «skyldes eller er en følge av ...nedbør» betyr at såfremt nedbør er en nødvendig betingelse for skaden, er skaden unntatt. Etter ordlyden gjelder dette også selv om andre årsaker – f.eks. manglende sikring – har bidratt til synkingen.

Takstmannen uttaler:

Da har jeg besøktiget denne båten som ligger hevet på sin båtplass i ... samt vært i dialog med dem som har berget båten for å avklare årsak.

Fakta om synkingen: Forsikringstaker har trolig ved konserveringen frakoplet en slange i motorrommet på sjøvannssiden for å kjøre inn frostvæske, deretter har slangen ligget frakoplet på en høyde så vidt høyere enn vannstand på utsiden av skroget uten sikring/plugget. Ved at skroget tynges som en kombinasjon av snø på opplagspresenning og div vann som trenger inn så tynges skroget så mye på et tidspunkt at vannet renner inn denne frakoblede slangen som ikke er plugget eller sikret på noen som helst måte.

Ergo er det 2 faktorer som er årsak, det ene er at denne slangen er frakoplet og ikke sikret tilstrekkelig og det andre er at det ikke har vært utført tilstrekkelig tilsyn for å hindre at båten tynges av nevnte faktorer

Nemnda forstår taksten slik at en frakoblet og usikret slange har ført til at vann har rent inn i båten fordi skroget er blitt tyngt ned av snø og is pga. manglende tilsyn. Ut fra taksten er derfor nedbør i form av snø en nødvendig betingelse for skaden. At manglende sikring og manglende tilsyn har medvirket, er da ikke avgjørende.

Sikrede bekrefter at han frakoblet kjøleslangen for å fylle kjølevæske, men opplyser samtidig at han plugget slangen med en treplugg, sikret med gaffateip. Det antas at båten sank som følge av at pluggen løsnet, og at sjøvann deretter trengte inn. Sikrede har fremlagt bilder som viser trepluggen med gaffateip flytende i motorrommet og anser dette som støtte for sin forklaring. Til dette bemerker foretaket at takstmann og dykker observerte at slangen var festet med en strikk, men uten tegn til at den hadde vært plugget og teipet.

Uavhengig av uenigheten om pluggen, tilsier takstrapporten at snø og is medvirket til at båten sank. Sikrede har selv opplyst at båten i slutten av februar 2024 ble observert med slagside, og at snø deretter ble fjernet fra presenningen etter at tilsynsperson ble kontaktet. Tilsynspersonen opplyste imidlertid at is ikke lot seg fjerne uten egnet utstyr, og den 2.3.24 ble det meldt at båten hadde sunket. Det er også fremlagt en nyhetsartikkel fra 3.3.24, der daglig leder i båtforeningen uttaler at båter som synker vinterstid vanligvis gjør det på grunn av tapt oppdrift som følge av snø og is på presenningen, og at dette hadde skjedd to ganger vinteren 2024.

Sikrede synes også å erkjenne at nedbør var en medvirkende årsak, idet han i korrespondanse med foretaket 13.3.24 uttalte at det «nok [var] det at denne sikringen av en eller annen årsak har sviktet, og at snø/is og dårlig vær har medført at båten har blitt tyngt ned, vært årsak til havariet».

Sikrede har i ettertid hevdet at det er mest sannsynlig at den mangelfulle vinterkonserveringen alene er årsaken til skaden, uavhengig av snø og is. Sikrede viser til bilder, men nemnda har ikke båtkyndig kompetanse og kan ikke vurdere skadeårsaken kun på bakgrunn av bilder. Sikrede har ikke fremlagt en sakkyndig vurdering som tilsier at den fremlagte taksten er feil, og denne må derfor legges til grunn.

Slik saken er opplyst, er skaden ikke dekket av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).